

1. ΘΑ ΑΝΤΕΞΕΙ Η ΕΝΩΣΗ ΜΙΑ ΝΕΑ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/12/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/12/2023

Σελίδα: 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Θα αντέξει η Ένωση μια νέα διεύρυνση;

Το έτος κλείνει με την ιστορική, γεωπολιτική επιλογή που έκαναν την περασμένη εβδομάδα οι (26) ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την απόφασή τους για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Ουκρανία και τη Μολδαβία, την ανακήρυξη ως υποψήφιας για ένταξη χώρας της Γεωργίας. Τα ερωτήματα πολλά. Το πρώτο είναι εάν θα γίνει κάποια μέρα η ένταξη των χωρών αυτών ως πλήρη μελών και δεύτερον, εάν μπορεί να αντέξει η Ένωση μια νέα διεύρυνση σε 35 ή και 37 κράτη-μέλη; Ως προς το πρώτο ερώτημα, η έναρξη των διαπραγματεύσεων δεν σημαίνει καθόλου ότι θα καταλήξουν και σε ένταξη ιδιαίτερα για μια χώρα σε εμπόλεμη κατάσταση. Πρώτα απ' όλα η διαπραγματευτική διαδικασία είναι μακρόσυρτη. Μπορεί να διαρκέσει δέκα ή και περισσότερα χρόνια, να παγώσει (περίπτωση Τουρκίας) ή να επιβραδυνθεί (Δ. Βαλκάνια) καθώς «συνοδεύεται» ούτε λίγο ούτε πολύ από περίπου 70 βέτο (απαιτεί ομοφωνία σ' όλα τα στάδια της) που μπορεί να ασκήσει κάθε κράτος-μέλος για λόγο σχετικό ή άσχετο με τις προϋποθέσεις ένταξης. Και εάν υπάρξει τελικά Πράξη Προσχώρησης θα πρέπει να επικυρωθεί από κοινοβούλια ή μέσω δημοψηφισμάτων με αβέβαιη έκβαση. Η Ουκρανία συγκεντρώνει σήμερα την υποστήριξη των ευρωπαίων πολιτών για ένταξη αλλά κανένας δεν μπορεί να προβλέψει ποιες θα είναι οι διαθέσεις της κοινής γνώμης σε δέκα χρόνια.

Αλλά εάν παρά ταύτα όλα πάνε καλά, θα αντέξει η Ένωση μια νέα διεύρυνση; Όχι, απαντά εμμέσως η ηγεσία της ΕΕ. Με τη σημερινή θεσμική διάρθρωση, διαδικασίες λήψης αποφάσεων, προϋπολογισμό και πολιτικές η ΕΕ δεν αντέχει νέα προσθήκη μελών. Θα διαλυθεί ως υπερεθνική οντότητα και πολιτικό σύστημα. Θα μετατραπεί σε μια χαλαρή οργάνωση κρατών «χωρίς πολιτική ψυχή» και προοπτική ευρωπαϊκής κυριαρχίας ή στρατηγικής αυτονομίας. Γι' αυτό ακριβώς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, παράλληλα με τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις αποφάσισε ως προϋπόθεση και το άνοιγμα της διαδικασίας «εσωτερικών μεταρρυθμίσεων» με στόχο να διασφαλίσει (α) την ικανότητα της Ένωσης να ενεργεί, (β) την αποτελεσματική λειτουργία των οργάνων της και (γ) την προσαρμογή προϋπολογισμού και πολιτικών. Όλες αυτές οι μεταρρυθμίσεις συνεπάγονται κυρίως την εγκατάλειψη της ομοφωνίας στη λήψη των αποφάσεων (με τη διασφάλιση των γνησίων ζωτικών συμφερόντων των κρατών-μελών). Και προϋποθέτουν την αναθεώρηση των Συνθηκών, αναθεώρηση όμως που εγκυμονεί κινδύνους και που απορρίπτεται από μεγάλη ομάδα κρατών-μελών. Ως εκ τούτου η εσωτερική μεταρρύθμιση ενδεχομένως να μην μπορέσει να υλοποιηθεί με συνέπεια είτε τη μεταίωση της διεύρυνσης (με όλες τις γεωπολιτικές επιπτώσεις) ή την πραγματοποίησή της μεν αλλά με εγκατάλειψη του πολιτικού υπερεθνικού χαρακτήρα της ΕΕ, της γεωπολιτικής Ευρώπης της διολίσθησης σε Ένωση ομόκεντρων κύκλων κ.λπ. Με άλλα λόγια, η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να έχει μπει σ' ένα ναρκοπέδιο προκλήσεων για τα επόμενα χρόνια που είναι άγνωστο πού την οδηγούν. Και μπαίνει σ' αυτόν τον νέο ιστορικό κύκλο με την πιο αδύνατη πολιτική ηγεσία εδώ και χρόνια και την προοπτική επέλασης της αντι-ευρωπαϊκής Ακροδεξιάς στις ευρωεκλογές.

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακείμης είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ, μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΤ και Research assistant του LSE.